

# Monitoimijaisuus

Monitoimijainen arviointi, rakenteet ja yhdessä toimiminen

VIP 20.2.2019

Olli Humalamäki

Periaatteet

# Miksi monialaista / monitoimijaista arviointia ?

- Arvion tekeminen asiakkaan avuksi kuuluu kaikkeen ammatilliseen toimintaan
  - miksi tekisin niin tai näin – tai olisin tekemättä mitään
- Useimmiten arvio tuntuu selvältä ilman toisten osallistumista
- Toiset kysymykset ovat monimutkaisia, ja yhden osion jättäminen huomiotta voi estää oman hyvän tarkoituksen toteutumisen
  - näitä voi lähestyä hedelmällisesti vain useamman näkökulman kautta
  - aina muiden tietoa ja tuntemusta ei osata hakea
  - monet psykososiaaliset ongelmat ja kuntoutuksen kysymykset
  - aivan erityisesti väkivalta ja muu lapsen kaltoinkohtelu

# Eri tasoilla on eri toimintaperusta

- Perustason palveluissa arvioinnin tausta-ajatuksena on ensisijaisesti: **tarvitaanko tukea, apua ja hoitoa**
  - universaaleissa palveluissa: äitiys- ja lastenneuvola, opiskeluhuolto, varhaiskasvatuksen ja koulun tehostettu tuki, nuorisotyö
  - kohdennetuissa palveluissa: perhesosiaalityö
- Erityispalveluissa ajatukset suunnataan vahvemmin kysymykseen: **mitä tukea, apua ja hoitoa tarvitaan**
  - mm. erikoissairaanhoido, lastensuojelu, sivistystoimen erityinen tuki, vammaispalvelut
- Monitoimijaisuuden perusta on kaikilla tasoilla se, että ammattilaiset oppivat luottamaan toisiinsa
  - tuntevat yhteistoiminnan sovitut rakenteet
  - tuntemaan toistensa työtä, käsittelemään keskinäisiä jännitteitään

# Mitä meillä?

## Mitä haetaan Etelä-Savossa?

- Selkeämpi palvelurakenne niin perheiden, kuin muiden ammattilaistenkin näkökulmasta
- Lasten ja perheiden vahvempi osallistuminen arviointiin → osallisuus
- Apu ja tuki varhaisemmassa vaiheessa Etelä-Savossa
- Pois lähetteistä ja lähettämisen kulttuurista, kohti yhteistä työtä
- Uudenlainen, hallinnonalat ja yksiköt ylittävä työparius
- Ammattilaisten osaamisen kumuloituminen
- Päällekkäisen työn vähentäminen
- Loppujen lopuksi: yksi lapsi, yksi suunnitelma

# Esimerkkinä neuvolan monitoimijainen arviointi

# Monitoimijainen arviointi

Erityinen tuki

Jalkautuminen työparityöhön

Tarvittaessa perhe jatkaa  
erityisellä tasolla

HUOLI  
LAPSESTA TAI  
PERHEESTÄ

MONITOIMIJAINEN  
ARVIOINTI

Asiakkuus perustasolla

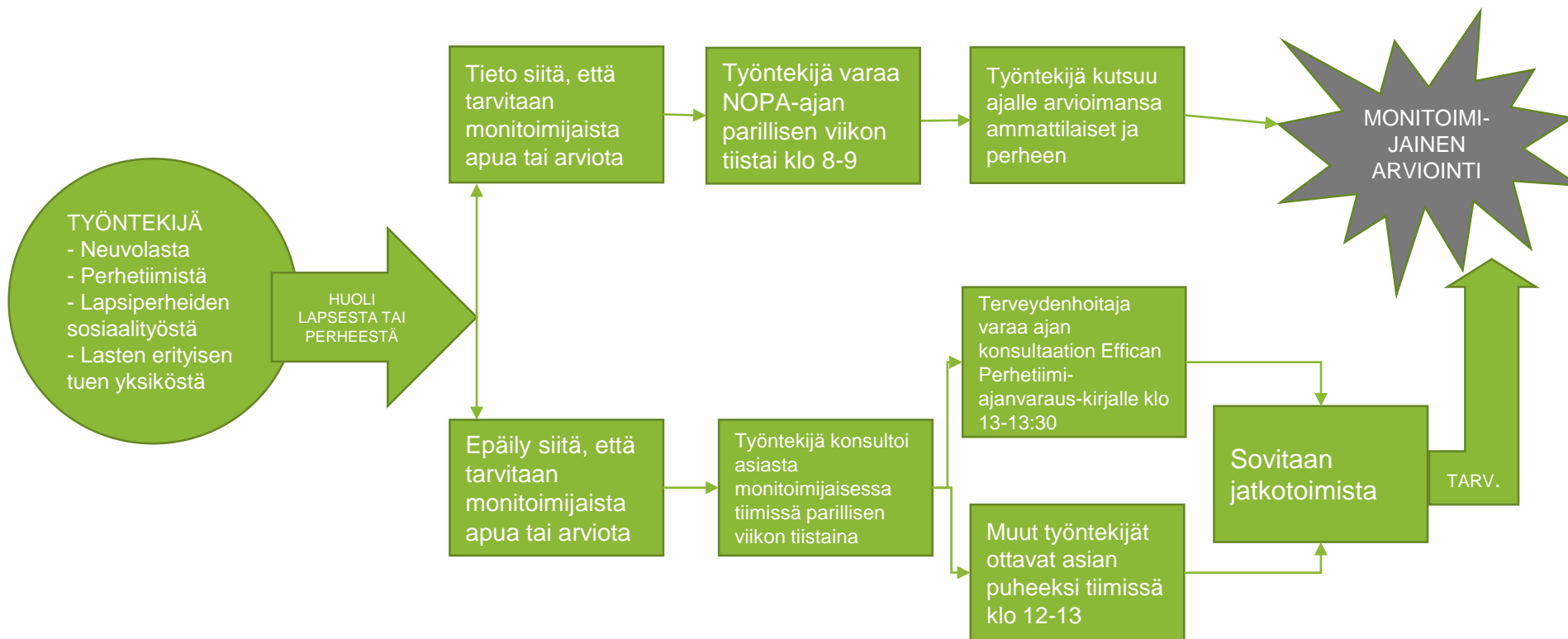
Yhteinen työparityö, esim. 5krt

Perhe jatkaa perustasolla



- Neuvolan erityistyöntekijät / perustaso
  - **Perheohjaajat** (3 kpl)
    - Vanhemmuuden tuki, ohjauksellinen ote
    - Työskentely pääosin kotikäynteinä
  - **Perheterapeutti**
    - Vanhemmuuden tuki, perheterapeuttinen ote
    - Parisuhdeongelmat ja -ristiriidat
  - **Psykologit** (2 kpl)
    - Kehityksen pulmien arviointi ja tutkimukset
    - Tunnesäätelyn pulmien arviointi ja vanhempien ja lapsen tukeminen
    - Ohjaus, lyhyt hoidollinen työskentely
  - **Puheterapeutit** (3 kpl)
    - Puheen- ja kielenkehityksen pulmien arviointi ja hoito
  - **Toimintaterapeutit** (2 kpl)
    - Kehityksen pulmien arviointi ja tutkimukset: karkea- ja hienomotoriikka, aistisäätely, leikki- ja motoriset taidot, omatoimisuus, silmä-käsiyhteistyö, näönvarainen hahmottaminen, tarkkaavuuden säätely
    - Lyhyet terapeuttiset kuntoutusjaksot
    - Päiväkodin ja vanhempien ohjaus
  - **Lääkäri** (1 kpl)
    - Diagnostiikka, hoitosuunnitelmien teko yhdessä erityistyöntekijöiden ja perheiden kanssa
    - Lääkehoidot ja niiden seuranta

- Erityisen tuen jalkatuminen:
  - **Lapsiperheiden sosiaalityö (2 kpl)**
    - Ohjaaja ja sosiaalityöntekijä, työpari
  - **Lasten erityisen tuen yksikkö (2 kpl)**
    - Pikkulapsipsykiatrian tiimi
    - Psykologi ja sairaanhoitaja



# Vaativan tuen osaamisalusta

# Vaativan tuen työskentely, Etelä-Savo



- Etelä-Savon alueen vaativan tuen toimijoiden verkostomainen työskentely
  - Alueen lastensuojelun ja psykiatrian toimijat, Sairilan koulukoti, Valteri-koulu Mikael, Viola Ry, Mikkeli-yhteisö, Familiarin Is-yksikkö La Casa Gialla, Rikosseuraamuslaitos, Vaalijalan kuntayhtymä
  - Eri toimijat kiinnittyvät työpanoksella
  - Tarkoituksena tukea erityistä tasoa mahdollisimman paljon (jalkautuminen, räätälöity apu, konsultoinnit)
- Tarve kompleksisten tilanteiden hoitoon (pääasiassa lastensuojelun ja lasten/nuorten psykiatrian välimaasto)

# Vaativan tuen caset, yhteenveto



- Kaikki toimijat toivat työpajaan yhden heille tyypillisen vaativan tuen casen. Caset esiteltiin ja purettiin huolella yhdessä. Mietittiin aukkopaidat ja avun tarve.
- Caseista nousi esiin:
  - HENKILÖKOHTAISET ASIAT:
  - Useimmin mainittiin väkivaltainen käytös
    - Reagointi tilanteisiin väkivallalla
  - Kaikilla diagnooseja (varsinkin nepsy)
    - Tarkkaavaisuushäiriö, autismi- tai aspergerpiirteet, lievä älyllinen kehitysvamma, masennus
- Vahva kuormitus kotona → kriisiytymisjaksot
- Traumatausta

# Vaativan tuen caset, yhteenveto



- RAKENTEELLISET ASIAT:
- Useita sijoituksia ja sijoituspaikat eivät pärjää (huom. väkivaltaisuus työntekijöitä ja muita lapsia/nuoria kohtaan)
- LS-työntekijävaihdoksia paljon
- Kaikki psykiatrian ja lastensuojelun välimaastossa
- Tietoa lapsista ja heidän olosuhteista oli paljon, on jo toimittu, mutta koordinaatio puuttuu tai on epäselvä
- Eskaloituminen erityisestä tuesta vaativaan tukeen → oikeilla rakenteilla voitaisiin puuttua ajoissa



# MITÄ HAETAAN

- Pois poislähtämisen kulttuurista
- Ei lisätä perheiden ympärille toimijoita, vaan koordinoidaan apu tehokkaammin
- Tuetaan koulunkäyntiä
- Sijaishuoltopaikkojen parempi pysyvyys
- Tuki erityistasolle
- Parempi tuen koordinointi
- Yhteinen arviointi



## Osaamis-alustan jäsenet

Organisaatio	jäsen	jäsen
Lastensuojelu ESSOTE	Johanna Will-Orava (kokoonkutsuja)	
Lastenpsykiatria ESSOTE	Jori Ahonen	Päivi Vesanen
Nuorisopsykiatria ESSOTE	Åsa Åberg	Timo Liukkonen Anri Tanninen
Lastensuojelu Pieksämäki	Marja Pulkkinen	
Lastensuojelu Sosteri	Marika Huupponen	
Erikoissairaanhoido Sosteri	Maija Tuominen	
Viola ry	Sirkku Mehtola	
VAL-koulukodit, Sairilan koulukoti	Assi Kukkonen	Tuula Kuusisto
Vaalijalan kuntayhtymä	Mari Niinivirta	
Valteri-koulu Mikael	Tiina Pihlbacka-Rönkä	Carina Calenius
La Casa Gialla	Ida Jalkanen	
Mikkeli-Yhteisö	Kyllikki Klemm	

# Iso kuva

# Monitoimijaisuuden rakenteelliset portaat

OT – KYS ERVA + VIP

Alueiden **vaativan tuen yhteistoiminta**. Tukee alueella räätälöidysti erityisen tason toimijoita.

Vaativan tuen osaaja-alusta

Erityisen tuen konsultatiivinen toiminta

Erityisen tason moniammatilliset tiimit. Toimintaa laajennetaan siten, että mukaan tulee sivistystoimen vaativan tuen toimijat ja lainsäädännöllinen osaaminen . **Haastavien tilanteiden monitoimijainen koordinaatio ja suunnitelma.**

Erityiset palvelut

Systeminen lastensuojelu

Erityistarpeisiin vastaava tuki ja palvelut

Peruspalvelut

Monitoimijainen arviointi

Perustason toimijoiden tiimityöskentely perhekeskustoiminnassa, johon jalkautuu erityisen tuen ammatillaiset. **Yhteisen arvioinnin ja suunnitelman tekeminen perheen kanssa.**

Tarpeisiin vastaava tuki ja palvelut

Varhainen tuki

Perheneuvo-verkosto

Matalan kynnyksen, varhaisen tuen toimijaverkosto. **Tarpeisiin nähden oikea-aikainen, oikeanlainen ja riittävä tuki.** Verkostomainen rakenne, jossa osaaminen ja tieto kulkee.

Hyvinvointi ja arjen sujuvuus

Kohtaamispaikat